

Regelgeving stimuleert toepassing blauwgroene daken

Uit confronterende analyses blijkt ons land nog steeds een grote uitdaging te hebben bij het beheersen van onze waterhuishouding. Ons land moet voorbereid zijn op extreme neerslag, lange perioden van droogte, een hogere zeespiegel, extreme waterstanden in rivieren en een dalend bodemwater niveau. In de gebouwde omgeving komt daarom na het Energielabel straks mogelijk ook een Waterlabel. Het platte dak is een belangrijke schakel in het beheren van de waterhuishouding in stedelijk gebied.

Minister Harbers (Infrastructuur en Waterstaat) stuurde in december vorig jaar het eindadvies van de Beleidstafel wateroverlast en hoogwater met de titel 'Voorkomen kan niet, voorbereiden wel' naar de Tweede Kamer. De Beleidstafel was opgericht na de overstromingen in de zomer van 2021 in Limburg, en ze komt nu met aanbevelingen die het bewustzijn van de mensen moet verhogen en handelingsperspectief moet bieden om in de eigen omgeving iets te kunnen doen om wateroverlast te voorkomen.

Mark Harbers: "Onderzoeken laten steeds weer zien dat extreem weer vaker gaat voorkomen, de beleidstafel onderstreept dit. Ik vind dat Nederland zich hierop maximaal moet voorbereiden, zodat de risico's en de schades zo klein mogelijk zijn. Daarom neem ik de aanbevelingen van de beleidstafel over, en zullen we die samen met de betrokken overheden gaan uitvoeren."

WATERLABEL

De beleidstafel adviseert de invoering van een verplicht waterlabel voor woningen en andere gebouwen te verkennen om het waterbewustzijn rond extreme neerslag en overstromingen bij de (ver-) koop van woningen te vergroten. Het waterlabel moet bewoners de mogelijkheid geven keuzes te maken en zichzelf goed voor te bereiden in het geval van een verhoogd risico op wateroverlast. Maatregelen als wateropvang, verzekeringen. "Benut daarbij ervaringen die zijn opgedaan met reeds

Eindadvies Beleidstafel wateroverlast en hoogwater

**Voorkomen kan niet,
vorbereiden wel**

allemaal aan de slag

De rapportage van de Beleidstafel wateroverlast en hoogwater is te downloaden via www.Rijksoverheid.nl

Oplossingen die de Gemeente Haarlem voorstelt om waterberging op eigen terrein mogelijk te maken.

bestaande labels (zoals het energielabel). Kijk daarbij niet alleen naar te veel en te weinig water, maar ook naar hitte en naar de potentiële financiële impact. Besluit op basis van deze verkenning tot de nadere uitwerking van een instrument”, schrijven de opstellers van het advies. De verkenning naar de mogelijkheden van zo’n label start idealiter dit jaar, in 2025 moet het label er dan zijn.

HEMELWATERVERORDENING

Al sinds 2003 stelt het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) een watertoets in ruimtelijke plannen verplicht. De uitkomst van die toets is een waterparagraaf. Deze waterparagraaf toetst een waterschap op een aantal punten om te beoordelen of in het plan voldoende rekening is gehouden met de waterbelangen. Voor hemelwater dat op verharde oppervlakten valt, staan de waterschappen onderstaande voorkeursvolgorde voor, waarbij optie 1 het meest wenselijk en optie 5 het minst wenselijk is:

1. hergebruik
2. vasthouden / infiltreren
3. bergen en afvoeren
4. afvoeren naar oppervlaktewater (direct of indirect)
5. afvoeren naar de riolering

Gemeenten stellen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid voorwaarden aan de afvoer via een rioleringsstelsel. Om de overbelasting van het riool in de gebouwde omgeving te voorkomen, schrijven veel gemeenten een hemelwaterverordening die regels stelt aan de opvang en afvoer van regenwater bij nieuwbouw. Zo kan bij de aanleg van nieuwbouwwijken en bedrijfsterreinen geëist worden het regenwater op eigen terrein worden verwerkt en mag het niet worden afgevoerd.

Er zijn al hemelwaterverordeningen in alle grote steden van Nederland en de verplichting water op te vangen en vast te houden varieert van een tiental mm per vierkante meter tot wel 60 of 70 mm per vierkante meter gebouwoppervlak. Veel gemeenten volgen. De gemeente Zwolle voegde bijvoorbeeld in het laatste kwartaal van vorig jaar haar Hemelwaterverordening toe.

De gemeente stelt voorwaarden aan wateropvang voor gebouwen met een oppervlakte groter dan 30m². en schrijven onder meer voor dat ‘met het oog op het beperken van wateroverlast bij een bui van 70 mm in 1 uur wordt hemelwater lokaal vast gehouden, gebufferd en geïnfilteerd.’ Afhankelijk van de omvang van de nieuwbouw gelden verschillende regels. Zo is het bij ontwikkelingen met meer dan 1.500 m², verplicht 60 liter hemelwater per m² op te vangen. Dat geldt ook voor bedrijfsgebouwen.

OPLOSSING OP HET DAK

In de gemeente Haarlem is het aanleggen van een blauw dak één van de voorgestelde maatregelen om te voldoen aan de hemelwaterverordening bij nieuwbouw en vaak óók bij verbouwingen. Voorstellen die de gemeente in een infographic weergeeft betreffen onder meer Infiltratiekragen, de waterschutting en het blauw dak. Met name groenblauwe daken zijn uitgebreid onderzocht en kunnen met wetenschappelijke en technische onderbouwing als oplossing worden aangeboden aan opdrachtgevers. In *Roofs* staan regelmatig artikelen over groenblauwe daken en onze rubriek ‘Dak van het Jaar’ beschrijft regelmatig projecten waarin het dak water bergt (www.dakweb.nl).

Nederland heeft op het gebied van waterbeheer een grote uitdaging, maar ook nog voldoende ruimte op daken om er wat aan te doen. (Fotografie: AdriaanRo)

Twee jaar geleden presenteerden kenniscentrum STOWA en RIONED de publicatie ‘Meten op hoogte, een overzicht van onderzoek op groenblauwe daken’. Uit onderzoek op twaalf groenblauwe daken blijkt dat de daken een bijdrage leveren op het gebied van waterberging, waterafvoercontracting, verdamping, waterzuivering, koeling en biodiversiteit. De publicatie is te downloaden via stowa.nl.

Het Nationaal Dakenplan komt dit jaar met een geüpdate versie van haar infographic ‘facts and values’ waarmee u met name voor de prestaties van blauw-groene daken ook weer beschikt over actuele data betreffende waterberging op daken. ■

Dit artikel kunt u lezen op www.dakweb.nl